

POMM1002 Johdatus monialaisiin opintoihin

**1. tapaaminen - Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen
osaaminen**

Syksy 2022 Derby 2.0

riitta.k.tallavaara@jyu.fi

Tervetuloa opintojaksolle!

Ohjelmassa tänään:

JATKETAAN
TUTUSTUMISTA

OPINTOJAKSON
TAVOITTEET, SUORITUS
JA ARVIOINTI

PROPE-TYÖSKENTELY

LUENNON TEEMOJA

Koulun "iso kuva" ja tarkoitus? – Keskustelkaa pienissä ryhmissä

Palataan ryhmän toiminta- ohjeisiin

Prope- työskentely

- POM-johdannon PROpessa keskitytään oman eettisen osaamisen tarkasteluun. Muita opettajuuden ydinosamisalueita tarkastellaan pienryhmissä ryhmätöinä ryhmänohjaajan tarkentamien ohjeiden mukaan (ryhmien ohjeet löytyvät pienryhmien omilta sivuilta).
- Itsenäisesti:
 - Eettisestä osaamisesta tuotetaan kirjallinen viitteistetty teksti, jossa käytetään itsearviointia ja reflektion tukena vähintään yhtä lähdettä (teoreettisten lähteiden lisäksi voit hyödyntää esim. uutisia, kolumneja, ajankohtaiskeskusteluja kasvatuksesta ja koulutuksesta jne.)
 - Muista ydinosamisalueista tehdään henkilökohtaisesta lyhyet ajatuksenvirtatekstit ryhmätyöskentelyn tueksi.
 - Johdannosta tehdään PROpeen oma alisivunsa, jonne
 - kootaan opintojakson pienryhmätehtävät (esim. vierailuhavainnot, kulttuuritehtävä yms.)
 - pohditaan kirjallisesti ydinosamisalueita niitä käsittelevien luentojen ja pienryhmätyöskentelyn ohjaamana
 - tuotetaan viikolla 42 itsearviointivloggaus (väliarviointina): mitä minulle, opeopiskelijalle, kuuluu.

Muiden ydinosaamisalueiden käsittely:

- Eettistä osaamista lukuunottamatta muita ydinosaamisalueita tarkastellaan tässä yhteydessä ryhmissä.
- Jakaudutaan neljään ryhmään, jossa tehdään:
 - Kulttuurielämystehtävä (käsittely viikolla 41)
 - Muiden kuin eettisen osaamisen ydinosaamisalueiden käsittely
- Kuuden muun ydinosaamisalueiden käsittely:
 - Pohtikaa ryhmässä ydinosaamisalueita ja niistä valitsemianne apukysymyksiä.
 - Hyödyntäkää tajunnanvirtatekstejänne
 - Lukekaa ryhmässä eri lähdekirjallisuutta (huomioikaa, että kirjallisuus tukee myös muiden opintojaksojen sisältöjä) ja jakakaa huomioitanne.
 - Muodostakaa jokaisesta ydinosaamisalueesta jonkinlainen tuotos (voi olla esim. mindmap, pp-esitys, podcast...), jonka palautatte yhteiseen ryhmäpalautuskansioon.
- Kun myöhemmässä vaiheessa työstätte jälleen yksilöinä ydinosaamisalueita, voitte palata ryhmässä tekemiinne tuotoksiin.

Kulttuuri- ja demokratiaosaamisen 20 osatekijää

Arvot <ul style="list-style-type: none">- ihmisarvon ja ihmisoikeuksien arvostaminen- kulttuurisen moninaisuuden arvostaminen- demokratian, oikeusjärjestyksen, oikeudenmukaisuuden, yhdenvertaisuuden ja oikeusvaltion arvostaminen	Asenteet <ul style="list-style-type: none">- kulttuurista toiseutta ja muunlaisia uskomuksia, maailmankatsomuksia ja käytäntöjä koskeva avoimuus- kunnioitus- kansalaisyhteiskunta- vastuu- minäpystyvyys- epävarmuuden sietokyky
---	---

Osaaminen

Taidot <ul style="list-style-type: none">- itsenäiset oppimistaidot- analyyttiset ja kriittiset ajattelutaidot- kuuntelu- ja havainnointitaidot- empatia- joustavuus ja sopeutumiskyky- kielelliset, viestinnälliset ja monikielisyystaidot- yhteistyötaidot- konfliktinratkaisutaidot	Tieto ja kriittinen ymmärrys <ul style="list-style-type: none">- tieto ja kriittinen itseymmärrys- tieto ja kriittinen ymmärrys kielestä ja viestinnästä- tieto ja kriittinen ymmärrys maailmasta: politiikka, laki, ihmisoikeudet, kulttuuri, kulttuurit, uskonnot, historia, joukkoviestimet, taloudet, ympäristö, kestävyys
--	---

- Euroopan neuvosto on määritellyt 20 kompetenssia, jotka ovat demokratian ja sen kehittämisen perusta.
- Pohtikaa kahdella ensimmäisellä luenolla esitettyjä asioita vasten, mitkä kompetenssit kaipaavat eniten kehittämistä suomalaisessa koulussa (valitkaa kaikista neljästä laatikosta yksi). Millaisia muutoksia kehittäminen koululta edellyttää?
- Kirjatkaa ryhmänne ajatuksia Peda.netin ryhmämuistioon (QR-koodi alla ja linkki chatissa)

▪ Lue lisää:

- http://www.oph.fi/download/182479_rakentavaa_vuorovaikutusta.pdf
- <https://www.coe.int/en/web/education/competences-for-democratic-culture>

Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen:

Ymmärrät kasvatus- tai oppimisyhteisöt paikallisiin yhteisöihin ja niiden normeihin ja arvoihin kytkeytyvinä instituutioina, joihin vaikuttavat myös laajemmat yhteisölliset ja yhteiskunnalliset rakenteet ja reunaehdot. Kykenet tunnistamaan ja kriittisesti arvioimaan poliittisten, kulttuuristen, taloudellisten ja historiallisten tekijöiden vaikutuksia oppimiseen, oppilaisiin ja opetukseen sekä koulutuksen tasa-arvoisuuteen. Sinulla on taito tunnistaa ja kehittää kasvatusta ja kasvatusyhteisöjä koskevia arvoja ja käytänteitä.

Yhteisöllistä ja yhteiskunnallista osaamistasi voit tarkastella mm. seuraavien kysymysten avulla:

Millaisiin poliittisiin, kulttuurisiin, taloudellisiin ja historiallisiin raameihin perustan toimintani opettajana?

Millaiseen koulutusta tai kasvatusta koskevaan keskusteluun olet viime aikoina kiinnittänyt mediassa huomiota? Millaisen kuvan keskustelut luovat koulusta ja/tai kasvatuksesta?

Opettaja on aina yhteiskunnallinen vaikuttaja - millainen yhteiskunnallinen vaikuttaja sinä olet?

Mitkä yhteisön käytänteet ja säännöt herättävät minussa kysymyksiä tai kummastusta?

Millaisia ennakkoluuloja, oletuksia, asenteita ja epäoikeudenmukaisia käytänteitä tunnistan kouluinstituution tasolla?

Miten koulu- ja luokkayhteisö vaikuttavat omaan toimintaani ja miten minä vaikutan niihin?

Miten koulu ja koulutus voivat rakentaa yhteiskuntaa ja tulevaisuutta?

Millaista maailmaa kohti vien oppijoitani?

Millainen on unelmieni koulu ja millaisia tekoja olen valmis tekemään sen eteen?

Lähteitä yhteisöllisen ja yhteiskunnallisen osaamisen tarkasteluun:

Ahonen, S. 2003. Yhteinen koulu – tasa-arvoa vai tasapäisyyttä? Tampere: Vastapaino.

Fornaciari, A. 2020. Luokanopettajan yhteiskuntasuuntautuneisuus ja sen kriittinen potentiaali. Jyväskylän yliopisto. Opettajankoulutuslaitos. Väitöskirja. Saatavilla: https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/71979/978-951-39-8293-5_vaitos09102020.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Järvinen, K. & Kolbe, L. 2012. Luokkaretellä hyvinvointiyhteiskunnassa. Nykysukupolven kokemuksia tasa-arvosta. Helsinki: Kirjapaja.

Rautiainen, M. (toim.) 2018. Kohti parempaa demokratiaa. Euroopan neuvoston demokratiakulttuurin kompetenssit kasvatuksessa ja opetuksessa. Jyväskylän yliopisto. Opettajankoulutuslaitos. Saatavilla: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/60058/978-951-39-7594-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Salminen, J. 2012. Koulun pirulliset dilemmat. Helsinki: Teos.

Aloita luomaan omaa
PROpeasi.

Jakautukaa ryhmiin
tulevia tehtäviä varten.

Palauta mieleen
lopuista dioista tämän
opintojakson tavoitteet
ja suoritustavat

Kotitehtävä:

Tavoitteet ja suorittaminen

POM-opintokokonaisuuden (60 op) suoritettuaasi

- ❑ tiedostat omat asenteesi ja uskomuksesi eri oppiaineita kohtaan ja kykenet tarkastelemaan niitä kriittisesti
- ❑ tunnistat eri oppiaineiden ja niiden taustalla olevien tiedonalojen merkityksen lapsen kehityksen ja hyvinvoinnin näkökulmasta
- ❑ ymmärrät oppijoiden ja oppijaryhmien moninaisuuden merkityksen oppimisen ohjaamisessa
- ❑ tunnistat oppiaineiden erityisluonteen ja osaat tarkastella sitä yli oppiainerajojen
- ❑ osaat eritellä oppiaineiden pedagogista kulttuuria sekä oppiainekirjoon liittyviä ideologisia ja poliittisia sidoksia
- ❑ osaat suunnitella opetusta sekä ohjata ja arvioida oppimista eri oppiaineissa ja monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa luokilla 1–6 sekä esiopetuksessa.

Pomm1002 Johdatus monialaisiin opintoihin -opintojakson jälkeen

OPSin osaamistavoitteet

- tunnistat oppiaineita kohtaan **omaksumiasi asenteita ja valmiuksia**
- tunnistat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden linjauksia sekä oppiaineiden pedagogiikkaan liittyviä **erilaisia valintoja, jotka voivat olla esimerkiksi ideologia ja poliittisia**
- hahmotat oppiaineiden **ominaispiirteitä ja yhtäläisyyksiä** geneeristen taitojen kehittämisessä ja **monialaisten oppimiskokonaisuuksien** suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa
- tiedostat aistihavaintojen, toiminnan ja oppimistapojen sekä oppimisen ympäristöjen merkityksen oppimisessa
- osaat **eritellä** ajatteluasi sekä vahvuuksiasi ja kehittymistarpeitasi **opettajuuden ydinosaamisalueiden näkökulmasta.**

Toisin sanoen siis tavoitteena:

- päästä oppiaineiden taakse: miten ne ovat syntyneet ja millaisiin koulutus- ja tutkimuspoliittisiin linjauksiin ne perustuvat
- irrota koulun oppiainejaosta ja tutkia oppiaineita lävistäviä ja yhdistäviä ilmiöitä
- päästä kiinni omiin kokemuksiin eri oppiaineista ja niiden oppimisesta.

Opintojakson suorittaminen

- Luennot (20 tuntia, livenä tai taltiointina)
- Pienryhmätyöskentely (=demot, 20 tuntia)
- Itsenäiset yksilötehtävät:
 - PROpe-työskentely opettajan ydinosaamisalueiden parissa Peda.netissä, palautus 30.11.
 - Väliarvionti-vloggaus viikolla 42
 - Esi- ja alkuopetuksen vierailutehtävä viikolle 43
- Ryhmä/paritehtävät:
 - Kulttuurivierailu-ennakkotehtävä viikolle 41 (aloittakaa tämän miettiminen!)
- Voit tehdä kaikki tehtävät omalle Prope-sivullesi ja linkittää ne palautukansioon!

Opintojaksos arviointi

Arvioinnin kohde	Arvioinnin tapa	Osuus kurssin kokonaisarviossa
PROpe-työskentely	<i>Kriteeriperustainen sanallinen ja numeerinen opettaja-arviointi</i>	50 %
Oppimistavoitteiden täyttyminen opintojaksolla ja PROpe-työskentely	<i>Kriteeriperustainen sanallinen ja numeerinen itsearviointi</i>	50 %

